

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדדדד

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 22, 4 ביוני 2014

להגיע לשתי מדינות

האזורים המשותפים של הממשל האמריקאי ושל ממשלת ישראל לא מאפשרים עימות אמיתי בין שתי המדינות. אינני מקל ראש בקולות הביקורתיים שנשמעו בארה"ב כלפי ממשלת ישראל. ביניהם ניתן למנות את השליח האמריקאי מרטין אינדיק, אשר נוסף להיותו פקיד בכיר, הוא גם ציוני נלהב. אולם חרף זאת, הוא הטיל את האחריות לכישלון השיחות על ישראל. ראויים לציון גם דבריו של מזכיר המדינה, ג'ון קרי, אשר אמר בשיחה סגורה כי ישראל עלולה להפוך למדינת אפרטהייד. אובמה, בחר שלא להתנער מהדברים ודווקא להגן על קרי.

המשך בעמוד 5

לקראת ההפגנה הארצית נגד הכיבוש, שתקיים בתל-אביב במוצאי שבת, 7 ביוני (ר' מודעה בעמוד זה), שוחחנו עם ח"כ **מוחמד ברכה**, יו"ר חד"ש, אשר חזר לאחרונה מכנס בינלאומי בטורקיה, שעסק בשאלות הקשורות במשא-ומתן המדיני בין ישראל לבין אש"ף.

מה קיוו הצדדים להשיג במשא ומתן?

לפני יותר מתשעה חודשים, ולנוכח הלחץ הבינלאומי, רצה ראש הממשלה נתניהו לייצר מראית עין של מו"מ, זאת כיוון שהעריך שבאפשרותו להכשיל את הסיכוי שהמו"מ יישא פירות. ואילו הנשיא הפלסטיני, אבו-מאזן, נאלץ להסכים להשתתף במו"מ, כיוון שלא רצה שישראל תצויר אותו כסרבן שלום בעיני דעת הקהל הבינלאומית. באופן לא מפתיע, נתניהו הצליח להגשים את תחזיתו ואת תכניתו. הוא רצה "משא-ומתן לשלום" – אך ללא משא-ומתן וללא שלום. והוא קיבל במלואו את מה שרצה.

איזה תפקיד מילאה ארה"ב?

לאחר שנכשלו השיחות בין ישראל לבין אש"ף, נוצר לכאורה "עימות" בין נתניהו לבין האמריקאים. אולם מדובר בעימות מינורי, לעיני המצלמות בלבד. האינטרסים

67-ל 47

התנחלויות או לחיות

מק"י, בנק"י וחד"ש מזמינות להפגנה

**למען סיום הכיבוש והקמת שתי מדינות,
עם שתי בירות בירושלים**

מוצאי שבת, 7 ביוני,

נאספים בשעה 19:00, בגן מאיר בתל-אביב

מכתבים למערכת

זרעת אפליה וקוצרת אלימות

דו"ח משרד החינוך שפורסם בשבוע שעבר (27.5), שבחן את שיעור התלמידים המדווחים על אלימות בבתי-הספר, התגאה בירידה במקרי האלימות בשנים 2009-2013. אולם בנתון בולט לא חל שינוי, הוא השיעור הגבוה של דיווחי תלמידים על אלימות בבתי-הספר הערביים (11% בתיכונים), שהוא יותר מכיפליים מהשיעור בבתי-הספר היהודיים (5%). מה שהמשלה זורעת – היא קוצרת. וכשהיא זורעת אפליה (לא פותרת את בעיית הצפיפות בכיתות, לא פותרת את המחסור בפסיכולוגים חינוכיים, לא פועלת להקטנת שיעור העוני המחפיר בקרב האוכלוסייה הערבית, המתבטא גם בהיעדר ביטחון תזונתי) – היא קוצרת אלימות.

צ. גרינברג, תל-אביב-יפו

אנטישמיות

נדמה שעוד לפני ששכך הד היריות בבלגיה, ביבי וליברמן החליטו שהם שרלוק הולמס ודוקטור ווטסון, וקבעו חד-משמעית שהפיגוע בוצע על רקע אנטישמי. לדעתם, האנטישמיות כיום מתבטאת בעיקר בהחרמת מוצרים מישראל ובהתנגדות גורפת למדיניות ממשלתה. האמנם? אנטישמיות באה לידי ביטוי בשנאה נגד יהודים כאשר הם יהודים. המחרים היום את תוצרת ישראל, עשוי לרכוש ממוצריה מחר, אם המדיניות תשתנה והכיבוש יסתים. זו אינה שנאה, אלא רצון לחולל שינוי תוך שימוש בכלי לגיטימי ובלתי-אלימים כמו חרם.

בסקר שפורסם באותו השבוע, נטען כי האנטישמיות בארצות שונות נמצא בעלייה. אחת השאלות בסקר, שמי שהשיב עליה בחיוב סווג כאנטישמי, הייתה: האם היהודים חושבים שהם טובים יותר מאחרים. אולם זו עמדתו המוצהרת של סגן השר אלי בן דהן...

מסקנה מתבקשת נוכח תופעת האנטישמיות – זו האמיתית, ולא זו שבדמיונם של ביבי וליברמן – היא שיש לשים קץ למדיניות הכיבוש המתמשכת של ממשלות ישראל. מדיניות זו, המלווה באידיאולוגיה הציונית אשר מזהה את כל היהודים בכל הארצות עם דרכה הנוכחית של ממשלת ישראל – לא רק מסכנת את מדינת ישראל ואת שכנותיה, אלא גם עלולה לפגוע ביהודים בעולם. הממשלה אשר מתיימרת לדבר בשמם – כבר גורמת להם נזק.

יוסי ס.

ניתן לקבל את "זו הדרך" מדי שבוע בדואר אלקטרוני או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 6126402

דברים בשם אומרם

התעשיינים נגד שכר מינימום והתאגדות

"61 חברי כנסת חתמו על הצעת החוק להעלאת שכר המינימום. אולי אחד יודע על מה מדובר ומה המשמעות של העלאת שכר המינימום... יצאנו לבג"ץ בבקשה לקבוע כללים להתארגנות עובדים. לא ייתכן שיבוא גורם זר למפעל בכל רגע נתון בלי שום מגבלות. בכל רגע יכול עובד ממורמר להתחיל תהליך התארגנות שגורם נזק למפעל". (צביקה אורן, נשיא התאחדות התעשיינים, "וואינט", 19.5)

ליברמן פיצח את התעלומה

"תופעת תג מחיר קיימת אך ורק בגלל הרוח הגבית שנותנים לה עיתונאים שמזוהים, גם אם לא במוצהר, עם מחנה השמאל. הם מלבים את התופעה הזו במכוון כדי לחזק את טענותיהם נגד הימין". (ח"כ אביגדור ליברמן, שר החוץ, פייסבוק, 26.5)

עיני ממשין לעשות לביתו

"מוכ"ל ההסתדרות הפורש, עופר עיני, סיים רשמית את תפקידו. למרות זאת הוא ממשיך לכהן כדירקטור בבנק יהב. הוא אינו מתכוון לפרוש מתפקידו, ובמקביל – מחליפו, אבי ניסנקורן, אינו מתכוון לבקש להצטרף לדירקטוריון. עיני מקבל שכר על ישיבות דירקטוריון, בנוסף לתשלום קבוע של 50 אלף שקל. שכרו השנתי בבנק נאמד ב-250 אלף שקל". (ידיעה ב-"מעריב", 20.5)

עיתון הסטודנטים מתריע: הסכנה שבמחאה

"אולי במציאות של מלחמה לא מקובל לבוא ולדרוש יצירה של מציאות אחרת. אולי מחאה חברתית נתפסת יותר מדי כמשהו אשר שייך למעמד הפועלים, ולא לדור בוגרי האוניברסיטה. יש סכנה הטמונה בדור זה – שיום אחד דור שלם יחליט שהוא יותר לא משלם את החוב שלו". ("תזה", עיתון אגודת הסטודנטים באוניברסיטת ת"א, מאי 2014)

קוצר ראייה מעמדי

"לא לפיד, לא אני ולא נתניהו סופרים את ארגוני העובדים. אנו לא רואים אותם ממטר". (ח"כ נפתלי בנט, שר הכלכלה "דה מרקר", 16.5)

עיתונות חוקרת

"אם את חושבת ששר הביטחון והרמטכ"ל לא אכפת להם מהחינוך במדינת ישראל, אני חושב שחשוב להם כי אלה החיילים של מחר".

(רוני דניאל, פרשן צבאי, ערוץ 2, 8.5)

בחזרה לתנועת שלום

מאת יובל דרייר-שילה

עשרים שנות "מציאות אוסלו" עיצבו מחדש שלושה היבטים: את הכיבוש בן 47 השנים; את המאבק הפלסטיני נגדו; וגם את מה שמכונה מחנה השלום הישראלי. בנקודת זמן זו, המייצגת שפל חסר תקדים של התנועה נגד הכיבוש, יש צורך לבחון שניוים אלה ולנסות להבין, כיצד אותה תנועה יכולה לקום ולהתעורר, ולהפוך שוב תנועה אפקטיבית ורחבה.

הכיבוש ופגיעתו בפלסטינים (וגם בישראלים) נעלמו בהדרגה מהדיון הציבורי, אך במציאות – הם עדיין קיימים. השינוי בתודעה הציבורית נבע משינוי אסטרטגי במדיניות ממשלות ישראל, שפעלו להשתיק את המאפיינים הנראים לעין ביותר של הכיבוש, ולצמצם ככל שניתן את השליטה הישירה והגלויה של צה"ל בחיי פלסטינים. בין 2004 ל-2008 קיבלה מדיניות הכיבוש פנים של הפרדה (הינתקות חד-צדדית מעזה, בניית החומה, וכו'), ובהמשך – התגברו מגמות הסיפוח.

הבולט בפוליטיקאים המקדמים סיפוח הוא השר נפתלי בנט, אשר הציג בשנה שעברה את "תוכנית ההרגעה", שבמרכזה סיפוחו לישראל של שטח C על 50,000 תושבי הפלסטינים. אולם לפי הערכות דמוגרפיות של האו"ם בשטחים אלה יש 200,000 תושבים פלסטינים נוספים. מה יהיה עליהם? אלה כנראה יגורשו באמצעים שונים, למשל הכרזה על אדמותיהם כעל "שטחי אש" עבור אימוני צה"ל, כפי שקורה כיום ב-30% משטחי C. וכך הסביר בדיון סגור בכנסת אל"מ עינב שלו מפיקוד מרכז: "כאשר הגייסות דורכים, אנשים זזים הצידה... יש מקומות כאלה, (בהם) רידדנו את כמות האימונים בצורה משמעותית, צמחו שם יבילות".

בהתאמה לשינוי באופי הכיבוש, הופיעו צורות חדשות של התנגדות

פלסטינית עממית. תחילה נגד מדיניות ההפרדה – בעיקר כמוקדים של מחאה נגד גדר ההפרדה ונגד כבישי האפרטהייד. בהמשך נגד הסיפוח: בעיקר במזרח ירושלים, בדרום הר חברון, ולאחרונה גם בבקעת הירדן ובאזור מעלה אדומים. בכל המאבקים האלה משתתפים גם פעילי שמאל ישראלים, במידה זו או אחרת, אך על פי רוב השתתפות הישראלים היא לכל היותר מעשה של סולידריות עם הנאבקים הפלסטינים, ואינה מתרחבת לכדי תנועה המונית בישראל.

במקביל, מתנהל מאבק אלים בין ישראל לבין השלטון הפלסטיני בעזה, מאבק נפרד, שהוא תוצאה של הניתוק בין עזה לגדה. הקמת ממשלת אחדות פלסטינית, אשר נראית קורמת עור וגידים, עשויה להפוך שוב את רצועת עזה לזירה של מאבק אפקטיבי נגד הכיבוש, במקום זירה של התפרצויות אקראיות של אלימות.

בנתק משינויים אלה, התנועה הישראלית נגד הכיבוש נסוגה באופן עקבי מהזירה הציבורית. בין הגורמים שהביאו לכך, ניתן למנות את העובדה שהמשא-ומתן המדיני – שמחנה השלום תבע כל השנים לקיימו – רוקן מתוכן בידי ממשלות ישראל וארה"ב; את קריסת הקונספציה של השמאל הציוני לפיה שלום פירושו הפרדה ("הם כאן ואנחנו שם"); את התכנסות הפעילים נגד הכיבוש לתבנית פעולה של עמותות, שעניינן בעיות נקודתיות, ושפעילותן נעשית בידי קומץ פעילים בשכר ובכפוף להסכמות עם קרנות ותורמים; את ההסתפחות החוזרת ונשנית של נציגי "מחנה השלום" בכנסת לממשלות הימין, כולל זו הנוכחית; וכן את ההתמקדות ברטוריקה של הטפת מוסר, שאינה מעוררת אהדה.

בסיכום מפוקח של השנים האחרונות, מלבד מענה נקודתי למבצעים צבאיים (למשל, ההפגנות נגד "עופרת יצוקה"), היו מעט מאוד מקרים בהם ניתן לומר שהתקיימה תנועה מתפקדת ופועלת נגד הכיבוש.

בתור יוצא מן הכלל אפשר לציין את ההתגבשות המהירה של תנועה סביב המחאה בשייח' ג'ראח במזרח ירושלים. במקרה זה התלכדו כמה גורמים אליהם צריך לשים לב.

ראשית, לפרק זמן מסוים, בכמה חודשים ב-2010, בוטל או טושטש הקו המפריד בין תנועת השלום הפועלת בתוך ישראל לבין הפעילים ה-"סולידריים", הפועלים במשותף עם פלסטינים. כמו כן טושטש במתכוון הקו בין "רדיקלים" לבין "ממסדיים". התנועה סביב שייח' ג'ראח שמה דגש בהתרחשויות עדכניות ונתנה להן מענה מידי. האסטרטגיה של התנועה פעלה בכיוון של כינון מדינה פלסטינית עצמאית שבירתה מזרח ירושלים, אך מטרתה לא הייתה עצם קיומו של מו"מ ישראלי-פלסטיני. המאבק לא התמקד בפתרון מצוקה נקודתית על בסיס של "זכויות אדם", אלא בסיוע הכיבוש. ולבסוף, ראוי לציין כי משך כל התפתחות התנועה, ובעיקר ברגעי השיא, הפעילות הישראלית כללה בתוכה שותפות יהודית-ערבית, בעיקר של פעילי מק"מ מירושלים ושל תא הסטודנטים של חד"ש באוניברסיטה העברית.

המקרה של המאבק בשייח' ג'ראח מבליט שוב את המאפיינים הנדרשים מפעילות נגד הכיבוש כדי שזו תהיה מגייסת ומתרחבת. עלינו, כפעילים, לחזור אל "השטח" בשני מובניו: לפעול בשיתוף פעולה עם הפלסטינים המאוימים בגירוש מבתם ומאדמתם, ובמקביל לקיים הסברה ומחאה ברחובות ישראל, בהפגנות, בחוגי בית, בהרצאות, בתערוכות, ועוד. אנחנו חייבים להמשיך לפעול למען פתרון של הקמת מדינה פלסטינית בשטחי '67, אך לקדם את המאבק כמאבק קונקרטי, שורשי, המנותק מאשליות המו"מ של הממשלה. ולבסוף, אנחנו צריכים לזנוח את הרטוריקה של ההטפה המוסרנית שאפיינה את המאבק נגד כיבוש בשנים האחרונות, ולבסס את המאבק על ערכי הצדק, הדמוקרטיה והשוויון.

הממשלה מהנדסת אפליה בדיוור

מאת ח"כ חנא סוויד (חד"ש)

קיימת מדיניות עקבית ומכוונת של הממשלה, שמטרתה להדיר את הציבור הערבי ממוקדי קבלת ההחלטות, ולמנוע את הטיפול ההולם במצוקת הדיוור הקיימת בכלל המדינה, וגם בקרב ציבור זה.

נבחן לדוגמא תכנית שמשרד השיכון הנהיג בשנתיים האחרונות, המכוונת לתת סיוע של כ-100,000 שקל למשתכן למי שבונה דירה חדשה, כאשר 40,000 שקל נמסרים לקבלן, ו-60,000 שקל נמסרים למי שרוכש את הדירה. אולם ביישובים הערביים – שם רבים בונים את בתיהם בעצמם, ולא רוכשים אותם מקבלן – הקריטריון הזה אינו רלוונטי. התכנית הזו, בפועל, מוציאה את כל היישובים הערביים, למעט נצרת, אל מחוץ למסגרת התכנית. כ-1,100 אזרחים זכו בסיוע, במסגרת תכנית זו, אולם רק 19 מתוכם הם תושבים ערבים – וכולם מנצרת.

תכנית חדשה שהוצעה לאחרונה בידי שר האוצר, מציעה להעניק פטור ממע"מ לגבי רכישת דירה חדשה מקבלן. אולם ביישובים הערביים אין כמעט בנייה קבלנית – ולכן התכנית הזו מדירה אותם. זאת, עוד בטרם נתייחס לקריטריון של חובת שירות בצבא, שנכרך בצורה צינית ונבזית יחד עם התכנית הזו, ונועד להותיר בחוץ את האזרחים הערבים.

תכנית נוספת של משרד השיכון כוללת מתן מענק של 25,000 שקל לרשות מקומית שמנפיקה היתר בנייה יחיד. המשמעות היא, שכלל שרשות מקומית תנפיק יותר היתרי בנייה – היא תזכה ביותר מענקים מהממשלה. אולם ביישובים הערביים, כפי שציניתי קודם אין בנייה קבלנית, ולכן גם לא ניתנים מענקים.

ראוי להדגיש, שבנייה של דיוור ציבורי – בין אם להשכרה, ובין אם לרכישה – לא קיימת כלל ביישובים הערביים. גם לא תכניות של בנייה ציבורית לנכים, או תוכניות פינוי-בינוי.

לכן, המסקנה מהדברים היא שעל משרדי הממשלה להתייחס בכבוד ליישובים הערביים ולציבור הערבי, ולנסח תכניות שיתאימו לצרכים שלהם. זאת במקום המצב הקיים, בו משרדי הממשלה מהנדסים תכניות אשר עומדות בניגוד חריף לצורך הקיים בדיוור ולדפוסי הבנייה ביישובים אלה.

הנמקת הצעת אי-אמון בממשלה שהגישה סיעת חד"ש, 26.5

העיר שלא חוברה לה יחדיו

מאת ח"כ דב חנין (חד"ש)

היום קיימנו בוועדות הכנסת דיונים לרגל מה שמכונה "יום ירושלים", והתמונה שנתגלתה היא תמונה של עיר מפוצלת ולחלוטין לא מאוחדת. יש הרבה קווי חלוקה בעיר: בין שכונות חרדיות לשכונות לא-חרדיות; בין שכונות עניות לשכונות יותר עשירות; ויש, כמובן, את החלוקה בין ירושלים המערבית, שהיא חלק מישראל, לבין ירושלים המזרחית, הכבושה, שתהיה בירת המדינה הפלסטינית העצמאית שתקום בצד מדינת ישראל.

חשוב לזכור, כי גם חומת ההפרדה מייצרת חלוקה. בצידה השני של החומה חיים כיום למעלה מ-100,000 פלסטינים, הנמצאים תחת אחריותה של עיריית ירושלים, אך הם אינם זכאים לקבל שירותים בסיסיים כמו חינוך, תאורת רחוב ותשתיות מתפקדות. גם המשטרה, מסתבר, לא נוכחת שם, ויש במזרח העיר עלייה בהיקף הפשיעה, כולל מקרי שוד ורצח. בחודש מארס האחרון נותקו להם גם המים. כ-80,000 פלסטינים, כולם בעלי מעמד של תושבי קבע בישראל, נותרו בלי אספקת מים סדירה במהלך כשלושה שבועות. זו התמונה האמיתית העצובה של המציאות בירושלים.

אני מאחל לעצמנו, וגם לתושבי ירושלים, שבדיונים על עיר זו לא יטפחו חזונות של הנצחת הכיבוש, וכי נסתכל קודם כול על בני-האדם שחיים בה. כי כל עיר היא בסופו של דבר קודם כול בני-אדם, וגם ירושלים היא קודם כול בני-האדם שחיים שם, ישראלים ופלסטינים.

ח"כ עפו אגבריה: משרד הפנים בכרמיאל נוהג באפליה גזענית

בשבוע שעבר (29.5) התקיימה הפגנה בכרמיאל, ביוזמת ח"כ עפו אגבריה (חד"ש), בעקבות החלטת סניף משרד הפנים בעיר לתת שירותים לתושבי כרמיאל וגוש משגב בלבד. התושבים הערביים מסחנין ומיישובי האזור – נשלחים לסניף משרד הפנים המרוחק בעכו. "זוהי אפליה גזענית ברורה ואפרטהייד ממסדי", אמר ח"כ אגבריה, אשר העלה את הנושא כמה פעמים מעל בימת הכנסת.

ח"כ חנא סוויד נבחר לעמוד בראשות ועדת המשנה לקידום אנרגיה ירוקה

"ועדת המשנה בראשותי תעסוק בבחינת פוטנציאל שילוב מקורות אנרגיה ירוקה באספקת הצרכים האנרגטיים של המשק", אמר ח"כ ד"ר חנא סוויד (חד"ש), שנבחר בידי ועדת הכלכלה של הכנסת לעמוד בראשות ועדת המשנה לקידום אנרגיה ירוקה.

לח"כ סוויד יש שלושה תארים אקדמיים מהפקולטה להנדסה אזרחית בטכניון. עבודת ה-מ"א שלו עסקה בשימוש באנרגיה סולארית להתפלת מים, ומחקרו לתואר ד"ר עסק באספקטים אנרגטיים ואקלימיים בתכנון עירוני.

להגיע לשתי מדינות

המשך מעמוד השער

בצד זאת יש לזכור, כי הממשל האמריקאי איננו מכון מחקר המפרסם דוחות או פרשן מדיני הכותב טורים. הם, בסופו של דבר, מקבלי החלטות, אשר מטרתם היא להגן על האינטרסים של האימפריאליזם האמריקאי באזור. משום כך, חרף הקולות הביקורתיים, הברית האסטרטגית בין ארה"ב לבין ישראל צפויה להמשיך להיות הדוקה, וזאת לרעת עמי המזרח-התיכון, וביניהם העם בישראל.

מה מטרתו של נתניהו כיום?

נתניהו בעצם רוצה בהמשך הכיבוש – אולם ללא עלות. על פי אמנות בינלאומיות, על המדינה הכובשת מוטלת אחריות לדאוג לחיי היומיום של האוכלוסייה הכבושה. נתניהו מעוניין לגלגל אחריות זו על הרשות הפלסטינית. בחלומו הוא חושק בריבונות אחת בלבד בין הים לבין נהר הירדן, תוך יצירת כיסים של אוכלוסייה פלסטינית צפופה, אשר חיי היומיום שלה מנוהלים בידי הרשות הפלסטינית. במקום שהרשות תהיה גוף מכין לכינון מדינה – כפי שדובר עליו בתקופת החתימה על הסכמי אוסלו – נתניהו רוצה להפוך אותה לקבלן-משנה של הכיבוש.

דובר על כך שאבו-מאזן יבחר, אולי, לפרק מרצון את הרשות הפלסטינית...

זו אופציה שנמצאת על השולחן כל הזמן, משום שהפלסטינים אינם מעוניינים בהרשות תמשיך למלא תפקיד של מתווך שאינו ריבוני, המקשר בין הכיבוש לבין תושבי השטחים. אבו-מאזן אמר בשבוע שעבר, בעת שנפגש עם פעילי שלום ישראלים, כי "התיאום הביטחוני הוא קדוש". לדעתי, מדובר בבחירת מילים לא מוצלחת. על הרשות הפלסטינית לשקול היטב כיצד תימנע מלהקל על נתניהו את מלאכת הכיבוש, ואסור שתהפוך למשמר הגבול ב'. צעד חיובי נקט אש"ף כאשר חתם על אמנות בינלאומיות שנועדו לעגן את ההכרה במעמדה של פלסטין כמדינה. התגובה ההיסטרית של הממשלה בישראל מסגירה את כוונותיה האמיתיות: הם רוצים את הפלסטינים מחוץ למשפחת העמים, הם רוצים פרובינציה תחת שלטון ישראלי. הממשלה נסערת מצעד זה הן משום שהם מעוניינים לכרסם בלגיטימיות של המאבק הפלסטיני, והן משום שהם חוששים שאמנות כאלה יחשפו אותה לתביעות משפטיות בגין פשעי המלחמה שביצעה, ושאוּלַי תבצע בעתיד. שני השיקולים מסגירים את הנפשעות של ממשלת הכיבוש.

יש הטוענים כי הרחבת ההתנחלויות הפכה את פתרון שתי המדינות לבלתי ישים. מה דעתך?

אני תמה על מי שטוענים זאת. בכך הם תורמים – בכוונה או שלא מתוך כוונה – למתן לגיטימציה להתנחלויות

ולהמשך חיסול הזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני, לרבות הפליטים הפלסטינים.

הכיבוש, שנמשך כבר 47 שנים, יצר בפועל מציאות של מדינה אחת. ובכוונה אני אומר "מציאות של מדינה אחת", ולא "פתרון של מדינה אחת". מדובר במדינה שהשלטון בה מקיים שני משטרים, שתי שיטות: משטר אחד – עבור האזרחים בישראל, משטר דמוקרטי עם פרלמנט; והמשטר השני – עבור התושבים הפלסטינים בשטחים, שהוא משטר של כיבוש צבאי ללא זכויות אזרח, הפוגע פגיעה אנושה, יומיומית, במרקם החיים ובזכויות האדם, באמצעות הפקעות, מחסומים, חומת הפרדה, מעצרים שרירותיים ועוד. מי שדוגל ב-"פתרון של מדינה אחת", בעצם – חרף כוונותיו הטובות – מוביל להפיכת המצב הזה למצב של קבע. חשוב לזכור, שמעבר למציאות הנראית לעין, יש גם מוקדי כוח כלכליים וצבאיים, אשר גם ב-"פתרון המדינה האחת" לא יהפכו מנת חלקם של הערבים-הפלסטינים.

מה אשר להסכם הפיוס בין פת"ח לחמאס?

יש צביעות גדולה בכך שממשלת נתניהו מתנגדת לפיוס הפלסטיני, שהוא צעד חיובי. הגיע הזמן שהממשלה בישראל תחדל מגישתה הקולוניאליסטית, החותרת להנדס את העם שחי תחת כיבוש על פי מידותיו של הכובש. ראשית, אין לישראל מנדט להתנגד או להסכים לעניין פוליטי שהוא פנים-פלסטיני. שנית, הרי במשך שנים, בכל פעם שדרשנו כי הממשלה תנהל מו"מ עם הנהגת העם הפלסטיני, הטיחו בנו דוברי הימין: "עם מי אתם רוצים שננהל מו"מ, עם הממשלה ברמאללה או עם הממשלה בעזה? אין לעם הפלסטיני כתובת אחת – ולכן אין טעם לדבר". ואילו עכשיו, כאשר ברור לכל שיש נציג מוסמך של העם הפלסטיני איתו אפשר לנהל מו"מ ולהגיע להסכם – הימין מגלגל עיניים השמימה ומתעטף בתירוצים חדשים. חשוב לזכור, כי הממשלה הפלסטינית שתקום תהיה ממשלה המחויבת לקיים את ההסכמים עליהם חתם אש"ף. פלסטינים שהם סרבני ההסדר המדיני – אינם חלק מהממשלה. זאת בניגוד לממשלת ישראל, בה נמצאים סרבני השלום במוקדי קבלת ההחלטות שלה.

מה צריך מחנה השלום בישראל לדרוש כיום?

אנחנו בעד חידוש שיחות השלום, ובתנאי שיתבססו על שלושה עקרונות: ראשית, נחוץ שהשיחות יתקיימו לא על סמך טוב ליבו של נתניהו, אלא בהתבסס על ההחלטות של הקהילה הבינלאומית, ובעיקר החלטות האו"ם הרלוונטיות; שנית, אסור שהשיחות ימשכו אפילו לא רגע אחד כאשר ממשלת ישראל ממשיכה לבנות בהתנחלויות. שהרי, המשא-ומתן נועד להכריע בגורל השטחים האלה, ואין זה סביר שהצדדים ידונו בגורל השטחים תוך כדי שישראל מנסה לקבוע עובדות נוספות בשטח; ושלישית, נחוץ שחרור האסירים הפלסטיניים הכלואים בבתי הכלא בישראל. בין האסירים נמצאים גם אישים מהנהגת העם הפלסטיני. כרבע מחברי המועצה המחוקקת הפלסטינית נמצאים כרגע, או היו בחודשים האחרונים, בבתי הכלא של הכיבוש!

בניגוד לטענת נתניהו, שלושה עקרונות אלה אינם "תנאים מוקדמים למשא-ומתן". זו התשתית ההכרחית שתמנע קיום שיחות המהוות מראית עין של מו"מ, והמאפשרות לנתניהו להמשיך ולקדם מדיניות של הנצחת הכיבוש, ולכן תבטיח משא-ומתן הוגן שביכוהו להוביל לשלום צודק ויציב.

חיזוק לשמאל בבחירות לפרלמנט האירופי

גבוהה במיוחד, ובייחוד בשתי ערים שבהן מפעלים של תעשיית המתכת הכבדה: סראן (18%) והרסטאל (20%).

בקפריסין נרשמה ירידה מסוימת בתמיכה במפלגת העובדים הפרוגרסיבית (אק"ל). ב-2009 השיגה המפלגה 35% מקולות הבוחרים, ואילו הפעם – 27%. חרף הירידה בכוחה אק"ל היא המפלגה השנייה באי, לאחר השמרנים.

בדנמרק: התמיכה בברית האדומה-ירוקה גדלה מ-7 ל-8 אחוזים מהקולות. **בפינלנד** התמיכה בברית השמאל גדלה בכחמישים אחוז, וכעת זכה השמאל ב-10% הקולות, ובניגוד לבחירות הקודמות – ייוצג בפרלמנט האירופי.

בצרפת נותרה התמיכה בחזית השמאל, בה משתתפת גם המפלגה הקומוניסטית, כפי שהייתה: יותר מ-6% מהקולות, שהקנו לחזית השמאל 4 חברי פרלמנט, וביניהם מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית ז'אן-פייר לורן ומנהיג מפלגת השמאל ז'אן לואי מלנשון. לעומת זאת נרשמה בצרפת ירידה ניכרת בכוחן של שתי מפלגות טרוצקיסטיות: ההצבעה עבור המפלגה האנטי-קפיטליסטית (NPA) ב-2009 הייתה יותר מ-5%, וכעת היא ירדה ל-0.3%. המפלגה השנייה, "מאבק פועלים" (LO), ירדה מ-2% לאחוז אחד.

באירלנד נרשמה תמיכה ניכרת בתנועת "שין פיין", אשר זכתה ב-17 אחוז מקולות הבוחרים (לעומת 11% בבחירות הקודמות). המפלגה הסוציאליסטית האירית ותנועת "אנשים לפני רווחים" – אשר בבחירות הקודמות רצו במשותף, והצליחו לראשונה לבחור טרוצקיסט אירי לפרלמנט האירופי – רצו בנפרד, ואיבדו את המושב שלהן.

גידול נרשם גם אצל מפלגת השמאל ("לינקה") **בלוקסמבורג** - מ-3% ל-6% מהקולות. מפלגה נוספת שהתחזקה בבחירות לפרלמנט האירופי היא המפלגה הסוציאליסטית **ההולנדית:** 10% מהקולות (גידול של 3% מהבחירות הקודמות). **בשבדיה** נרשמה עליה מתונה בתמיכה במפלגת השמאל מ-5.7% ל-6.3%. "היוזמה הפמיניסטית" בראשות מנהיגת מפלגת השמאל לשעבר, גודרון שיימן, התמודדה לראשונה, זכתה ב-5% מהקולות, ותיוצג בפרלמנט האירופי. **בצ'כיה,** כ-11% הצביעו עבור המפלגה הקומוניסטית של בוהמיה ומורביה (לעומת 14% בבחירות הקודמות), והמפלגה איבדה מושב אחד בפרלמנט.

בשתי מדינות לא נבחרו אנשי שמאל לפרלמנט, אך יש לציין בהן התפתחויות פוליטיות חשובות. **בסלובניה** הוקמה קואליציה של שלוש מפלגות שמאל תחת השם "השמאל המאוחד", אשר השיגה לראשונה 6% מהקולות. במדינה זו צפויות בחירות בסתיו הקרוב, ופעיליה סבורים שניתן יהיה לעבור את אחוז החסימה הקיים (4%) ולהציג לראשונה את עמדות השמאל העקבי בפרלמנט. גם **בקרוואטיה,** מפלגה סביבתית שמאלית שהוקמה בשנה שעברה בשם "אורה" (ראשית תיבות של "פיתוח בר-קיימא לקרוואטיה"), הפתיעה רבים והשיגה 13% מקולות האזרחים.

הישגים ניכרים לשמאל העקבי נרשמו בבחירות לפרלמנט האירופי שנערכו בשבוע שעבר (25.5). טרם נחתמו כל ההסכמים הקואליציוניים בין נציגי השמאל, אבל על פי הערכות, בסיעה המאוחדת של השמאל האירופי (GUE/NGL) יכהנו בין 52 ל-54 חברות וחברים, לעומת 37 בלבד בסיעה היוצאת.

מניתוח תוצאות הבחירות עולה בכירור שהתמיכה בשמאל הרדיקלי גוברת ככל שהמדינה שוקעת עמוק יותר בבון המשבר הקפיטליסטי. **ביוון** נרשם הניצחון המרשים יותר: מפלגת השמאל הרדיקלי "סיריזה" הפכה לכוח הפוליטי הגדול במדינה: כ-28% מקולות הבוחרים, לעומת פחות מ-5% בבחירות שנערכו לפרלמנט האירופי ב-2009. עבור המפלגה הקומוניסטית הצביעו 6% מהבוחרים, לעומת 8% בבחירות הקודמות. הקומוניסטים היוונים היו אז המפלגה השלישית, וכעת הם במקום הרביעי. יצוין כי באותו יום נערך ביוון גם הסיבוב השני בבחירות לרשויות המקומיות, והמפלגה הקומוניסטית זכתה בראשות העיר בארבע ערים: פאטראס (העיר השלישית בגודלה ביוון, עם 62% מהקולות), באי איקריה (51%), ובשתי עיריות במסגרת הבירה אתונה: פטרופולי (53%) וחיידארי (69%).

בפורטוגל השיג השמאל העקבי כ-18% אחוז מקולות הבוחרים: הרשימה המשותפת של הקומוניסטים ושל הירוקים זכתה ב-13% וגוש השמאל הרדיקלי זכה ב-5% נוספים. בבחירות הקודמות השיגו שתי המפלגות 22% מקולות הבוחרים: 11% הצביעו עבור הקומוניסטים ו-11% עבור גוש השמאל הרדיקלי.

בספרד נרשם גידול ניכר בהצבעה ל-"שמאל המאוחד", החזית בה משתתפת המפלגה הקומוניסטית הספרדית. ב-2009 זכה השמאל המאוחד בפחות מ-4%, ואילו כעת זינק ל-10% מקולות הבוחרים. השמאל המאוחד ייוצג בפרלמנט האירופי בחמישה חברים, במקום חבר בודד. מפלגת השמאל החדשה "פודמוס" ("אנחנו יכולים"), שהוקמה בידי פעילי המחאה החברתית, זכתה במפתיע ב-8% מהקולות. בסך הכל, שיעור התמיכה בשמאל העקבי בספרד גדל מ-4% ל-18%!

באיטליה השיגה חזית מפלגות השמאל "למען אירופה אחרת" ב-5% מהקולות, לעומת 3% בבחירות הקודמות, ותשגר שלושה נציגים לפרלמנט האירופי. **בגרמניה** שמרה מפלגת השמאל על כוחה (7.3%), ותשגר 7 מחבריה לפרלמנט האירופי.

בבלגיה נערכו באותו יום הבחירות לפרלמנט האירופי, לפרלמנט הפדראלי, לפרלמנטים של המחוזות השונים (דוברי פלמית, צרפתית, גרמנית והבירה בריסל) ולמועצות הערים. מפלגת העובדים השיגה תוצאות טובות בכל המישורים, וקומוניסטים ישוּבו לפרלמנט הפדראלי לאחר 30 שנות היעדרות. בערים מסוימות התמיכה במפלגה היא

תערוכה חדשה:

שני עשורים

מעבודותיו של דוד ריב

כדגם חוזר בציור זה ובציורים אחרים היא פעולה של שיקום הראייה המשותפת של הקהילה". בהקשר זה כתב לוי, כי ריב "אולי אינו שואף להזיז את העולם ממקומו, אולם שואף לפקוח את עינינו כדי לראות מחדש את מה שהפסקנו לראות".

התערוכה החדשה של האמן דוד ריב: "300-60-48", מוזיאון תל-אביב, שדרות שאול המלך 27.

האתר של דוד ריב: www.davidreeb.com

חשיפת עיתון "הארץ" (28.5) לגבי ההפגנה בביתוניה, בה נהרגו שני נערים פלסטינים בני 15 ו-17: חייל ממערך התקשורת של צה"ל, שנלווה לכוח מג"ב, ירה לעבר המפגינים • בסרטון נראה כי מיד לאחר הירי נלקח ממנו הנשק • החייל הושעה ונחקר • בית דין צבאי אסר לפרסם את הפרטים

ירו בי / משה ברזילי

ירוּ בִי
 לְאוֹר הַיּוֹם יְרוּ בִי
 בַּיּוֹם שֶׁבָּנוּ יְרוּ בִי
 חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה מְלֹאוּ לִי
 קָבְרוּ אוֹתִי
 עֲטוּף בְּחֶשֶׁךְ לִילָה
 בְּאִישׁוֹנֵי אֲמִי
 רְצְדוּ אוֹרוֹת הָאֲבוֹקוֹת
 מִכִּי הָרוּחַ
 בֵּין עֲפַעְפֵי אֲבִי
 וְאֶרְבַּעַת אַחִי
 הַשְׁתַּלְהָבוּ
 הַדִּי הָאֵשׁ
 יְרוּ בִי
 עַל חֲטָאֵי
 שְׁלֹא כִפַּפְתִּי אֶת גְּבִי
 בְּפָנַי עִם אֲדוֹנָיִם
 עַל זֹאת יְרוּ בִי
 אֶךְ יוֹם אֶחָד אֶקוּם
 לְאוֹר הַיּוֹם אֶקוּם
 אֲטִיחַ אֶת שְׁנוֹתַי
 כְּאֲבָנִים
 בְּפִרְצוּפֵי אוֹתָם
 אֲשֶׁר יְרוּ בִי.

מארס 1985

במוזיאון תל-אביב נפתחה בשבוע שעבר התערוכה החדשה של האמן דוד ריב: "300-60-48", הכוללת ציורים ועבודות וידאו משני העשורים האחרונים (1994-2014). ריב – שבשנה שעברה זכה בפרס רפפורט לאמן ישראלי בכיר – מחויב בעבודתו האמנותית, כבר מסוף שנות השבעים, לתפיסה אתית לגבי החיים, האמנות והמציאות האזורית. לעבודתו יש זיקה לטכנולוגיית הצילום התיעודי של החיים המודרניים, הן בישראל והן בשטחים הפלסטיניים הכבושים. מאות דימויים מצוירים, המשדרים דחיפות פיזית ומודעות לזמן ההולך ואוזל, פורשים קליידוסקופ של המציאות הפוליטית וההיומיומית של חיי אמן בישראל. התערוכה שמה דגש מיוחד בסרטי הווידאו שמצלם ריב מאז 2005 בהפגנות נגד גדר ההפרדה בבילעין, בנעלין ובנבי סלאח, ובציוריו על-פיהם.

מאז אמצע שנות השמונים, הפך 'הקו הירוק' למרכיב דומיננטי בציוריו של ריב. "שעתוק הדימוי הפוליטי הטעון נושא בחובו אמירה על אודות קיבוע מעמדו של הכיבוש בתודעה הישראלית. הקו הירוק השתלט על סצינות אזרחיות נינוחות, ליווה אירועים אלימים, והפך לדגם דקורטיבי בציוריו המופשטים של האמן". איתמר לוי – שאצר את התערוכה הקודמת של ריב, שהוצגה באותו המוזיאון לפני שני עשורים – כתב על אחת מעבודותיו של ריב: "בתמונה זו, הקו הירוק עובר בין עולם נינוח ונהנתני, אותו מייצגים בתי המלון שלאורך חוף תל-אביב, לבין עולם רווי פחד ואלימות, המיוצג בידי הנער הערבי רעול הפנים ושתי הדמויות העומדות מאחוריו – ספק בני אדם ספק חיות". לדברי לוי, "הקו הירוק מאחד ומפריד בין שני הדגמים הדקורטיביים בציור. בתי המלון והנער הערבי מעובדים בצורה דומה על פי תצלומים ומצוירים בשחור-לבן. הם יוצרים רצף חזותי אחיד, חסר היררכיה, המקביל לצפייה אקראית בטלוויזיה או לעיון חפוז בעיתונים. הדגשת העיניים

שובתים רעב למען החירות

יחד עם גיזי ישתתפו בדיון: ח"כ דב חנין (חד"ש), ח"כ תמר זנדברג (מרצ) והמנהלת השותפה במהפך-תע"ר, פידא נערה אבו דבאי. דברי פתיחה והנחייה: ד"ר אנגליקה טים, מנהלת קרן רוזה לוקסמבורג בישראל. הרב-שיח יתקיים ביום חמישי, 12 ביוני, בשעה 14:00, בבית העיתונאים, רחוב קפלן 4, ת"א. הכניסה ללא תשלום. הדיון יתקיים בעברית ובגרמנית, וינתן תרגום סימולטני.

הפגינו בעד חופש ביטוי... ונעצרו

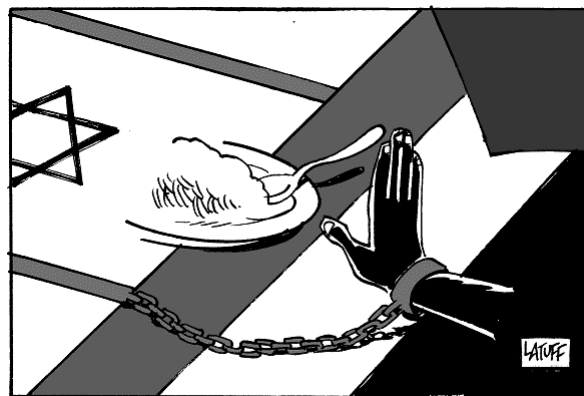
בשבוע שעבר (26.5) התקיימה בחיפה משמרת מחאה מול כינוס חבר הנאמנים של אוניברסיטת חיפה, במחאה על ההעמדה לדין משמעתי של חמישה סטודנטים, ביניהם מזכיר תא חד"ש, אשר ארגנו הפגנה לציון יום הנכבה. בתום משמרת המחאה, עצרה המשטרה ארבעה מפגינים: מזכ"ל בנק"י, אמג'ד שבייטה; מזכיר מחוז חיפה של מק"י, רג'א זעאתרה; והסטודנטים מוחמד חליילה וסירין בראנסי. הארבעה שוחררו כעבור כמה שעות, לאחר התערבותם של ח"כ מוחמד ברכה (חד"ש) וד"ר סוהיל אסעד, סגן ראש העירייה ויו"ר סיעת חד"ש במועצת העיר.

תנדי מתגייסת להעלאת קצבות הילדים

ההחלטה המסתמנת של הוועדה הממשלתית בנושא העוני שלא להמליץ על ביטול הקיצוץ האחרון בקצבות הילדים, מחייבת התגייסות מיוחדת למערכה הציבורית שמוכיל מטה המאבק להחזרת קצבות הילדים – כך החליטה מזכירות תנועת נשים דמוקרטיות בישראל (תנדי). בקריאה לכל סניפי התנועה, ששיגרה בשבוע שעבר, קראה מזכירות תנדי לארגן משמרות ופעולות הסברה ביישובים ברחבי הארץ למען קצבות הילדים, וכן לארגן משלחות נשים להפגנות ולעצרות שיתקיימו בירושלים בנושא זה ב-8 ביוני (ב-10:00 – מול ישיבת הממשלה, ב-17:00 – בגן הסוס, ב-19:00 – מול בית ראש הממשלה). כדי להרחיב את התמיכה בדרישה להחזרת קצבות הילדים לקדמותן, דאגה תנדי לתרגום לערבית של החומר שפרסם מטה המאבק ולהפצתו לכלי תקשורת.

סדנא בנושא מרקסיזם ואינטרנט

בקמפוס האוניברסיטה הפתוחה ברעננה תתקיים ב-15-16 ביוני סדנא בינלאומית, אשר תבחן את הקשר בין מרקסיזם לעולם הדיגיטלי. משתתפי הסדנא ידונו בנושאים דוגמת "הערך העודף בעידן האינטרנט", "פרספקטיבה מרקסיסטית בדבר הצבר הון באמצעות כלים מקוונים", "גישה מרקסיסטית-פמיניסטית להבנת התקשורת המקוונת", ועוד. לפרטים נוספים: eranfisher@gmail.com

הרשויות בישראל חייבות לשחרר את כל העצירים המנהליים, ולא – יועמדו לדין בהתאם לחוק הבינלאומי. כך מסר בשבוע שעבר דובר ארגון "אמנסטי" לזכויות אדם. זאת, בעקבות שביתת הרעב בה פתחו האסירים הפוליטיים הפלסטינים ב-24 באפריל, במחאה על מעצרים ללא הגבלת זמן וללא הגשת כתב אישום או העמדה לדין.

על פי מידע שסופק בידי שירות בתי הסוהר (שב"ס), נכון לסוף אפריל הוחזקו 191 פלסטינים במה שמכונה "מעצר מינהלי". לדברי אמנסטי, זו צורה של מעצר שרירותי, שאינו עומד בקנה מידה של סטנדרטים בינלאומיים למשפט הוגן. "העצירים המנהליים הפלסטיניים מסכנים את חייהם על מנת לדרוש סוף לחוסר הצדק החמור של המעצר המנהלי. על הרשויות בישראל להיענות לקריאתם לאלתר ולהגן על הזכויות שהוענקו להם במשפט הבינלאומי, על ידי הפסקת השימוש בפרקטיקה שרירותית זו", אמר יונתן גר, מנכ"ל אמנסטי ישראל. "בנוסף, על הרשויות בישראל להבטיח, כי כל העצורים שובתי הרעב יקבלו יחס אנושי ותינתן להם גישה לעורכי דין ולאנשי רפואה עצמאיים. הם לא צריכים להיענש בגין מחאה לא-אלימה על מעצרים הלא-צודק". לדברי עורכי דין מארגון זכויות האדם הפלסטיני "אדאמיר", השב"ס נוקט בצעדים שיטתיים כדי להעניש עצירים שובתי רעב ואסירים אחרים שובתים בסולידריות, ולוחץ עליהם לסיים את שביתת הרעב שלהם. על פי הדיווחים, מדובר בענישה הכוללת העברת עצירים לבידוד, מניעת גישתם לעורכי דין, ואיסור קבלת ביקורי משפחה.

דיון בהשתתפות מנהיג השמאל הגרמני

בתל-אביב יתקיים דיון בהשתתפות מייסד מפלגת השמאל הגרמנית "די לינקה", גרגור גיזי, העומד בראש סיעת השמאל ומנהיג האופוזיציה בבונדסטאג הגרמני. גיזי ישתתף בדיון שיתקיים בבית סוקולוב בתל-אביב תחת הכותרת "דמוקרטיה במשבר – תשובות השמאל באירופה ובישראל".